

ného pokládati za nepochybné. Při tom budiž vzhledem k vývodům odvolání poznamenáno, že skutečnost odvoláním tvrzená, že tu šlo o starý, již za předchůdce obviněného v úřadě ustálený zvyk, nenasvědčuje podle své povahy tomu, že obviněný nemohl si při náležité pečlivosti uvědomiti, že tu jde o zvyk neslučitelný se ctí a důstojností stavu soudcovského, tedy o zavržitelný zlozvyk.

Skutečnosti odvoláním zdůrazňované, že obviněný prováděl úkony v záležitostech rejstříků Cd a Td v K. jen, šlo-li o právo chudých, a že je přibíral k případům rejstříku L, aniž za tyto komisionelní úkony v záležitostech rejstříků Cd a Td někdy něco likvidoval, že nepřerušil nikdy svou pragmatikální dovolenou k vůli komisím v K., že jeho chování v úřadě bylo vždy bezvadné, ba že se mu dostalo pochvalných uznání presidenta soudní tabule v Košicích a presidia krajského soudu v Ml. Boleslavi, nemohou nic měniti na tom, že jednání obviněnému kárným nálezem za vinu dávané zakládá skutkovou podstatu služebního přečinu podle § 2 kárného zákona pro soudce ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák.

Čís. 212 dis.

Předpisy §§ 45 a 47 soudní instrukce čís. 81/1853 ř. zák. ukládají soudci všeobecnou povinnost, aby se nejen ve svém soudcovském povolání, nýbrž i ve všech ostatních poměrech choval bezvadně a přiměřeně svým povinnostem v zákoně uloženým, a by se i v občanském životě vystříhal všeho, co by bylo způsobilé snížení vážnosti stavu, ke kterému náleží.

Poněvadž podle § 45 odst. 2 soud. instr. v úpravě zák. čís. 449/1919 je jeho povinností bezpodmínečná věrnost Československé republice a nezlomné přidržení se vládních zásad, jakož i chování přiměřené této povinnosti, náleží soudci — vyžadují-li toho okolnosti doby, místa a poměrů vůbec — dáti i zevním chováním výraz této vnitřní věrnosti a oddanosti ke státu.

Nejde jen o nepřístojnost, nýbrž o služební přečin, trestný propuštěním ze služby podle § 6 lit. c) zák. čís. 46/1868 ř. zák., neúčastnil-li se soudce, pověřený správou okresního soudu v pohraničním území, oslavy státního svátku 28. října, k níž byl okresní soud písemně pozván, nýbrž odejel bez důležité příčiny z města, nedal-li zaměstnancům soudu výslovný a jasný příkaz, aby se oslavy zúčastnili, a svolal-li je v úředních hodinách do své úřední kanceláře a tam jim v menšinovém jazyku (§ 1 zák. čís. 122/1920) oznámil, že byl proto udán a udání to ostře odsoudil.

(Rozh. ze dne 10. září 1934, Ds I 10/34.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech soudců zamítl po ústním neveřejném líčení odvolání obviněného z nálezů vrchního soudu v Praze jako kárného soudu pro soudcovské úředníky ze dne 13. prosince 1933, jímž byl odvolatel uznán vinným služebním pře-

činem podle § 2 zákona ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák. a uložen mu podle § 6 lit. a) téhož zákona kárný trest přeložení ve stejné hodnosti na jiné služební místo bez nároku na náhradu stěhovacích útrat, zostřený snížením služebních požitků o 10% na dobu jednoho roku, vyhověl však odvolání vrchního státního zastupitelství z výroku o trestu a uložený kárný trest změnil v trest propuštění ze služby podle § 6 lit. c) zákona ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák.

D ů v o d y :

Odvolatel činí kárnému nálezu, pokud se týče otázky viny, výtky dvojího druhu; jednak, že se neprovinil v žádném směru tří odsuzujících bodů nálezu, jednak, že případné jeho provinění nezakládá skutkovou podstatu služebního přečinu. Nelze mu však přisvědčiti.

Neodpovídá především pravdě výtka odvolání, že v nálezu je proti spisům tvrzeno, že se slavnosti účastnili kromě okresního soudce Dr. V-a jen kanc. asistent Š. a revident H., a že prý ze spisů naopak vyplývá, že na slavnosti byli též asistent L., vrchní oficiál Sch. a podúředníci S. a K. Výsledek řízení nic podobného neprokazuje a není o něčem takovém ani ve spisech, zejména v údajích svědeckých, vůbec zmínky; účast L-ovu, Sch-ovu a S-ovu tvrdí jedině sám obviněný ve svém podání z 9. prosince 1933. Je proto bez opory i další námitka odvolatelova, uplatňující nesprávnost výtky kárného nálezu, že se obviněný nepostaral náležitě o účast soudních zaměstnanců na oslavách. Pokud pak obhájce navrhoval výslech svědků L-y, Sch-a, S-e a K-a o tom, že se v roce 1932 účastnili oslav 28. října, nebylo těchto důkazů třeba, ježto navržené důkazy jsou pro posouzení viny obviněného v tomto bodě nerozhodné. Neboť předmětem kárného řízení je hlavně okolnost, že se obviněný sám oslavy státního svátku nesúčastnil a pak, že nedal příkaz zaměstnancům soudu, by se jí účastnili. Je proto nerozhodné, zda se ve skutečnosti někteří soudní zaměstnanci z vlastního podnětu oslavy účastnili, zejména když je to tvrzeno jen o několika jednotlivcích, kteří tvoří jen malý zlomek celkového počtu zaměstnanců okresního soudu v B.

Odvoláním zůstává takto nedotčeno zjištění kárného soudu první stolice, že obviněný, byv pověřen správou okresního soudu v B., nesúčastnil se osobně dne 27. a 28. října 1932 slavností státního svátku, pořádaných osvětovým sborem v B. za spoluúčasti a součinnosti místního posádkového velitelství dělostřeleckého oddílu 251 v B.; k nimž byl okresní soud několik dní předem písemně pozván, že naopak z B. odejel bez důležité příčiny již dne 27. října 1932 a že tato jeho neúčast na slavnosti byla veřejně pozorována, nepříznivě kritisována a pranýřována; rovněž, že sice zařídil, aby ona pozvánka kolovala u soudu, nedal však jako správce soudu výslovný a jasný příkaz, že účast na slavnostech těch je pro úředníky a zřízence soudu povinná.

Odvolatel se domnívá, že tímto zjištěným skutkem neb opomenutím neporušil žádnou specifickou povinnost své služby, úřadu a povolání;

přehlíží však, že předpisy §§ 45 a 47 soudní instrukce čís. 81/1853 ř. zák. svou rámcovou stylisací ukládají soudci za všeobecnou jeho povinnost, aby se nejen ve svém soudcovském povolání, nýbrž i ve všech ostatních poměrech choval bezvadně a přiměřeně svým povinnostem v zákoně uloženým a by se i v občanském životě vystříhal všeho, co by bylo způsobilé snížit vážnost stavu, ke kterému náleží. Je-li jeho povinností podle § 45 odst. 2 soudní instrukce v úpravě zákona ze dne 23. července 1919, čís. 449 sb. z. a n. bezpodmínečná věrnost Československé republiky a nezlomné přidržení se vládních zásad jakož i chování přiměřené této povinnosti, pak náleží mu též, vyžadují-li toho okolnosti doby, místa a poměrů vůbec, dáti i svým zevním chováním výraz této vnitřní věrnosti a oddanosti ke státu. Na tuto svoji povinnost, vyplývající z předpisů §§ 45 a 47 soudní instrukce, byl obviněný ještě zvláště upozorněn výnosem ministerstva spravedlnosti ze dne 12. října 1932, čís. 45.321/32; praví-li ve svém odvolání, že ministerstvo spravedlnosti neuložilo soudům nic podobného, z čeho je viněn, a dovolává-li se výnosu, který v opise předkládá, činí tak na jiném podkladě než kárný nález. Vždyť výnos v opise jím předložený je z října 1925, kdežto kárný nález cituje výnos z 12. října 1932. Podle tohoto výnosu »vzhledem k blízcímu se dni státního svátku dne 28. října se žádá, by také pro letošní rok byla zavčas učiněna všechna obvyklá opatření, potřebná k tomu, aby byla zajištěna důstojná a nerušená oslava tohoto svátku«. Další příkaz o výzdobě prapory s odvoláním se na výnos z 5. října 1925 jest jen dodatkovým připomenutím a nikoli jediným a hlavním obsahem výnosu. Obhájce při líčení před nejvyšším soudem poukázal také k tomu, že teprve zvláštním výnosem v říjnu 1933 nařídilo ministerstvo spravedlnosti všem soudním zaměstnancům povinnou účast na oslavách státního svátku 28. října, takže prý nelze obviněnému klásti za vinu, že neudělal v roce 1932 to, co bylo nařízeno teprve o rok později. K této námitce stačí však připomenouti, že výnosem presidia ministerstva spravedlnosti ze dne 23. října 1933, č. Pres. 1034/33 byly vládou a ministerstvem spravedlnosti jen v přesnější a důraznější úpravě připomenuty povinnosti již dříve jako samozřejmé předpokládané.

Ježto v B. byla oslava státního svátku pořádána osvětovým sborem za součinnosti vojska a okresní soud byl k ní zvláště ještě pozván, náležela k důstojnosti oslavy korporativní účast soudu; rušivým dojmem pak nepochybně působila zjevná neúčast soudu jakožto státního úřadu, zejména pak neúčast obviněného jakožto okresního soudce pověřeného správou okresního soudu, zejména když nad to ještě z B. na ony dny odejel bez důležité příčiny. Nevycítil-li obviněný byť i jen z nedostatku povinné pečlivosti o zachování prostého společenského taktu, nebo též z vnitřní lhostejnosti k republice, jejímž jménem vykonává soudní pravomoc, že má osobně se zúčastniti oslavy, na niž byl soud písemně pozván, a že má takto také před německou veřejností v pohraničí osvědčiti svoji vnitřní účast na oslavě významného dne výročí obnovy státní samostatnosti, a že jako vedoucí správce okresního soudu má rovněž dáti příkaz či aspoň přímou výzvu veškerému personálu úřadu,

by hromadně se zúčastnil oslavy, pak citovaný výnos ministerstva spravedlnosti z 12. října 1932 byl mu ukazovatelem, že a jak má tuto svoji povinnost projevit a splnit. Neučinil-li tak, jak kárný nález zjišťuje, porušil svoje povinnosti soudce ve smyslu §§ 45 a 47 soud. instrukce.

Obviněný doznal, že k soudnímu personálu, který svolal, aby mu sdělil obsah oznámení proti němu učiněného u krajského soudu v Mostě, pronesl výrok »Wir Deutsche kämpfen mit offenen Visier« (resp. »Wir Deutsche sind gewohnt mit offenem Visier zu kämpfen«), že označil ono oznámení proti němu učiněné za »ein faschistischer Angriff« a že se tak vyjádřil proto, poněvadž mýnil takto zjistiti původce udání z kruhu soudních zaměstnanců. Výrok »Der grösste Schuft im ganzen Land ist und bleibt der Denunziant«, pronesený při téže příležitosti a pojatý též do odkazovacího usnesení, nepopřel obviněný ve svém podání ze dne 9. prosince 1933, kdy znal již obsah celého obvinění. Také zjištění kárného nálezu, že použil všech uvedených výroků včetně »Ein chauvinistischer Angriff«, odvolatel po skutkové stránce nenapadá. Tvrdí-li, že jeho slova neměla a nemohla míti za účel urážeti jednotlivé úředníky české národnosti, tím méně českou národnost v celku, a že při tom nebyl veden zlým úmyslem, nýbrž jediné snahou zjistiti udavače, jsou námítky odvolání jen brojením proti úsudku kárného soudu první stolice, logicky vyplývajícím ze slovního znění a z přirozeného smyslu pronesených slov, jakož i z okolností případu, že totiž pronesená slova zakládají hrubou urážku zaměstnanců české národnosti, působících u okresního soudu v B. Skutková podstata kárného přečinu ve smyslu § 45 soud. instrukce (§ 2 al. 2 zákona č. 46/1868 ř. zák.) nevyžaduje vůbec zlého úmyslu na způsob hmotného práva trestního.

Odvolatel se mýlí, domnívá-li se, že jednal jako pouhý soukromník a nikoli ve své úřední funkci nadřízeného orgánu soudního, když jako vedoucí správce okresního soudu v B. svolal si v úředních hodinách do své úřední kanceláře veškeré úředníky a zřízence soudu, aby jim učinil sdělení o tom, že bylo na něho učiněno oznámení u presidia krajského soudu a že je napaden pro neúčast soudu na oslavách státního svátku, i když byl při tom veden snahou zjistiti, zda původcem udání a novinářského článku není někdo z osob u soudu zaměstnaných a kdo z nich. Tato povaha jednání jakožto »vnitřního úřadování« ve smyslu § 1 zákona ze dne 29. února 1920, č. 122 sb. z. a n. nedopouštěla, by mluvil k soudnímu personálu jinak než v jazyku státním. Neznalost jazyka toho nebo rozrušení nemůže tu býti pro toto porušení zákona omluvou. Obviněný si byl vědom toho, že jde o úkon vnitřního úřadování, neboť se omlouval, jak sám ve svém zodpovědném výsledku připouští, že používá jazyka německého pro nedostatečnou znalost jazyka státního. Kdyby bylo šlo jen o projev soukromý, nebylo by za jisté podobné omluvy třeba.

Kárný soud první stolice právem kvalifikoval takto zjištěná opětovná porušení povinností soudce se zřetelem na způsob a stupeň pochybení i opakování (správněji řečeno: opětovné porušení povinností soudce ve více směrech) jako služební přečin ve smyslu § 2 odst. 1 zákona

čís. 46/1868 ř. zák. Odvolatel jediné ohledně provinění ve směru písm. b) kárného nálezu (urážlivé výroky k soudnímu personálu), pokud se týče též ohledně použití němčiny v úředním styku se zaměstnanci soudu, pokouší se dolíčiti, že se může jednat nanejvýše o nepořádnost, nikoliv o přečin; přehlíží však, že právně posuzovati čin obviněného dlužno nikoliv na podkladě jednotlivých provinění samých o sobě, nýbrž jen v jejich souboru. A tu kárný soud vzhledem k tomu, jaké závažné služební povinnosti vedoucího správce okresního soudu byly tu porušeny a jak se to stalo, při čemž zejména přichází v úvahu uvedená již zjevná ignorování oslavy státního svátku (zákon ze dne 14. října 1919, čís. 555 sb. z. a n. a zákon z 3. dubna 1925, čís. 65 sb. z. a n.), veřejností pozorované a budící podiv, ba i pohoršení, právem shledal v tomto trojím kárném provinění obviněného nikoli jen nepořádnost, nýbrž služební přečin.

Bylo proto odvolání obviněného z výroku o vině zamítnuto jako bezdůvodné.

Skutková náplň služebního přečinu naznačuje zjevně nejen nezáměr obviněného na životě státu, jenž ho pověřil výkonem moci soudcovské, nýbrž přímo jeho odmítavé zaujetí k němu, rovněž tak i jeho nesnášlivost a povýšenecké nepřátelství k české národnosti a státnímu jazyku. Skutečnost tato je překážkou, by obviněný, byť i na jiném služebním místě, vykonával dále svůj soudcovský úřad, neboť ho zbavuje pro v ž d y důvěry nezbytné pro úřad soudcovský, že s naprostou nestraností bude vykonávati svůj úkol soudce a že bude míti vždy plně na zřeteli též zájem a blaho republiky. Již jeho doznané jazykové nedostatky v souvislosti s trvalou a stále projevovanou nechutí k používání státního jazyka a s nechutí tomuto jazyku se naučiti, činí obviněného vůbec a trvale nezpůsobilým zastávati služební místo soudce. Místní poměry jeho služebního sídla, jakož i poměry doby — politicky jistě neklidné — ukládaly obviněnému zvláštní povinnosti, které však porušil tak hrubým způsobem. Závažnost kárného provinění, vplynuvšího nejen z netečnosti a rozčilení, nýbrž přímo z odmítavého, ba nepřátelského postoje k Československému národu a státu, vyrovnává jediné trest trvalého propuštění ze služby ve smyslu § 6 lit. c) zákona čís. 46/1868 ř. zák. Trest dočasný jen přeložení do výslužby předpokládá vždy aspoň důvěru, že v budoucnosti pominou důvody, které pro dobu přítomnou vyžadují odstranění provinivšího se soudce z řady soudců. Jak již uvedeno, této důvěry zde již není.

Bylo proto vyhověti odvolání vrchního státního zastupitelství z výroku o trestu a uznati na trest podle § 6 lit. a) cit. zák.

Čís. 213 dis.

Usnesl-li se kárný senát vrchního soudu upustiti od kárného vyšetřování proti obviněnému soudci pro služební přečin (vyšetřování v tom směru zastaviti), nesmí v této věci pokračovati dále v řízení pro nepřistojnost, nýbrž musí postoupiti spisy příslušnému presidentovi krajského